

Sikkerhetsdatablad

Opphavsrett, 2018, 3M Company. Alle rettigheter reservert. Kopiering og/ eller nedlasting av denne informasjonen med den hensikt å sørge for riktig bruk av 3M produkter er tillatt forutsatt at: (1) informasjonen kopieres i sin helhet uten endringer med mindre det på forhånd innhentes skriftlig tillatelse fra 3M, og (2) verken kopien eller originalen videreselges eller på annen måte distribueres med den hensikt å profitere på dette.

Dokumentnr.:	27-4988-5	Versjonsnr.:	8.00
Utgitt:	18/12/2018	Erstatter:	22/08/2018

Versjonsnr. transport: 3.01 (22/08/2018)

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i REACH forordning (1907/2006) og dens endringer.

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

3M IC Cleaner Spray 50098 - Sitrusrens

Produktidentifikasjonsnumre

YP-2080-6098-5 YP-2080-6103-3

7000116762 7000116767

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Rengjøringsmiddel.

Allsidig rense- og avfettingsmiddel til fjerning av olje, fett, smuss, skitt, asfalt, trykkfarge, tusj, lim etc.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Adresse:	3M Norge AS, Postboks 300, Tærudgata 16, 2001 Lillestrøm.
Tlf:	06384
E-post:	nordicproductehsr@mmm.com
Nettside:	www.3m.no

1.4. Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Klassifisering:

Aerosol, Kategori 1 - Aerosol 1; H222, H229

Etsende/irriterende for huden, kategori 2 - Skin Irrit. 2; H315
Farlig for vannmiljøet, akutt kategori 1 - Aquatic Acute 1; H400
Farlig for vannmiljøet, kronisk kategori 1 - Aquatic Chronic 1; H410

For fullstendig tekst på H-setninger, se avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Signalord
FARE.

Symboler:
GHS02 (Flamme) | GHS07 (Utropstegn) | GHS09 (Miljø) |

Farepiktogram

Faresetninger:

H222	Ekstremt brannfarlig aerosol.
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H315	Irriterer huden.
H410	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger

Forebyggende:

P210A	Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antennelseskilder. Røyking forbudt.
P211	Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
P251	Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.
P273	Unngå utslipp til miljøet.

Lagring:

P410 + P412	Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50°C /122°F.
-------------	---

Avfall:

P501	Innhold/holder avhendes i henhold til gjeldende lokale/regionale/nasjonale/internasjonale regelverk.
------	--

TILLEGGSINFORMASJON:

Ytterligere faresetninger::

EUH208	Inneholder d-Limonen. Kan gi en allergisk reaksjon.
--------	---

Øvrige opplysninger om merkeetiketten:

Oppdatert iht EU forordning 648/2004 om vaske- og rengjøringsmidler.
Ingredienser iht 648/2004/EU: >30 % alifatiske hydrokarboner; 5-15 % ikke-ioniske overflateaktive stoffer. Inneholder d-limonen.
H317 ikke nødvendig basert på testresultater.

2.3. Andre farer

Ingen kjente

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Bestanddeler	CAS-nr	EC-nr	REACH registreringsnummer:	Vekt%	Klassifisering
d-Limonen	5989-27-5	227-813-5	01-2119529223-47	70 - 81	Flam. Liq. 3, H226; Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; Aquatic Acute 1, H400,M=1; Aquatic Chronic 1, H410,M=1 - Nota C
Propan	74-98-6	200-827-9	01-2119486944-21	10 - 15	Flam. Gas 1, H220; Press.Gas, H280 - Nota U
Glykoleter	Trade Secret			< 10	Stoffet er ikke fareklassifisert
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Trade Secret			< 10	Stoffet er ikke fareklassifisert

Se avsnitt 16 for fullstendig tekst på eventuelle H-setninger listet i dette avsnittet

For informasjon om bestanddelenes grenseverdi eller PBT eller vPvB status, se avsnitt 8 og 12 i dette sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:

Bring vedkommende til frisk luft. Kontakt lege.

Hudkontakt:

Vask med såpe og vann. Hvis tegn/symptomer oppstår, kontakt lege.

Øyekontakt:

Skyll med store mengder vann. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom det enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Hvis tegn/symptomer vedvarer, kontakt lege.

Svelging:

Skyll munnen. Søk legehjelp ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Se avsnitt 11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Eksponering som følge av forsettlig misbruk kan forårsake økt myokardisk overfølsomhet. Unngå bruken av sympatomimetiske preparater med mindre dette er helt nødvendig.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukningsmidler

Velg et brannslukningsmiddel som er egnet for omkringliggende brann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Varme fra brann kan forårsake at lukkede beholdere eksploderer grunnet økt trykk.

Farlige nedbrytnings- eller biprodukter

Stoff

Hydrokarboner
Karbonmonoksid
Karbondioksid

Betingelse

Under forbrenning
Under forbrenning
Under forbrenning

5.3. Råd til brannsløkkingsmannskap

Vann kan ikke slukke brann effektivt, men bør imidlertid brukes til nedkjøling av branneksponte beholdere og overflater og til å avverge eksplosiv lekkasje. Det må brukes fullt verneutstyr inklusiv hjelm, åndedrettsbeskyttelsesapparat, jakke, bukse, bånd rundt armer, midje og bein, ansiktsmaske og beskyttende dekke for andre eksponerte deler av hodet.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Evakuer området. Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister. Ventiler området med frisk luft. For store utslipp, eller søl i avgrensede områder, sørg for mekanisk ventilasjon for å spre eller suge ut dampene i tråd med god yrkeshygienisk praksis. Advarsel! En motor kan være en antenneskilde og kan forårsake at lettantennelig støv i området antennes eller eksploderer. Se øvrige avsnitt i databladet vedrørende informasjon om helseisiko, åndedrettsvern, ventilasjon og personlig verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp til miljøet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Forsegle boksen hvis mulig. Plasser boksen som lekker i et god ventilt område, fortrinnsvis i et avtrekksskap eller om nødvendig utendørs på en ugjennomtrengelig overflate inntil man får skaffet til veie en passende beholder for boksen eller innholdet. Demm opp spill. Dekk til spillområdet med et brannsløkkingsmiddel. Et vannholdig filmdannende skum anbefales. Bearbeid sølet fra ytterkantene og innad, dekk til med bentonitt, vermikulitt eller kommersielt tilgjengelig uorganisk absorberende materiale. Bland inn tilstrekkelig absorbent til det virker tørt. Husk, å tilsette absorberende materialer vil ikke fjerne fysiske farer, helse- eller miljøfarer. Samle så mye som mulig av sølt materiale ved bruk av ikke-gnistdannende redskap. Plasser i en egnet metallbeholder godkjent for transport av ansvarlige myndigheter. Fjern restene med et passende løsemiddel utvalgt av en kvalifisert og bemyndiget person. Ventiler området med frisk luft. Les og følg forholdsreglene på løsemiddeletiketten og i det tilhørende sikkerhetsdatablad. Lukk beholderen. Avhend oppsamlet materiale så snart som mulig i samsvar med gjeldende lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 8 og 13 for ytterligere informasjon

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Må ikke brukes i meget små rom eller i områder med liten eller ingen bevegelse i luften. Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask grundig etter bruk. Unngå kontakt med oksidasjonsmidler (f.eks klor, kromsyre etc.)

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer over 50°C/ 122°F. Beskyttes mot sollys. Oppbevares på et godt ventilt sted. Må ikke lagres varmt. Lagres ikke sammen med syrer. Oppbevares adskilt fra oksidasjonsmidler.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se informasjon i avsnitt 7.1 og 7.2 for anbefalinger om håndtering og lagring. Se avsnitt 8 for eksponeringskontroll og anbefalinger om personlig verneutstyr.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse**8.1. Kontrollparametere****Grenseverdier**

Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er grenseverdi ikke tilgjengelig for bestanddelen.

Bestanddel	CAS-nr	Detaljer	Grense	Anmerkninger
d-Limonen	5989-27-5	Norsk forskrift	Gj.sn (8 timer): 140 mg/m ³ (25 ppm)	Allergifremkallende (A)
Propan	74-98-6	Norsk forskrift	Gj.sn (8 timer): 900 mg/m ³ (500 ppm)	

Norsk forskrift : Tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren

Gj.sn: gjennomsnittskonsentrasjon over en 8-timersperiode

S: Kortidsverdi

T: Takverdi

Fastslått nivå uten virkning (DNEL)

Bestanddel	Nedbrytingsprodukt	Befolkningsgruppe	Eksponeringsmønster for menneske	DNEL
d-Limonen		Arbeidstakere	Dermal, langtidseksponering (8 timer), systemisk effekt	9,5 mg/kg bw/d
d-Limonen		Arbeidstakere	Innånding, langtidseksponering (8 timer), systemisk effekt	66,7 mg/m ³

Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC)

Bestanddel	Nedbrytingsprodukt	Område	PNEC
d-Limonen		Jordbruksjord	0,763 mg/kg d.w.
d-Limonen		Konsentrasjon i saltvannsfisk for sekundær forgiftning	133 mg/kg w.w.
d-Limonen		Ferskvann	0,014 mg/l
d-Limonen		Ferskvannssedimenter	3,85 mg/kg d.w.
d-Limonen		Periodisk utslipp til vann	mg/l
d-Limonen		Sjøvann	0,0014 mg/l
d-Limonen		Marine sedimenter	0,385 mg/kg d.w.
d-Limonen		Renseanlegg	1,8 mg/l

8.2. Eksponeringskontroll

I tillegg, se vedlegg for mer informasjon.

8.2.1 Hensiktsmessige tekniske kontroller

Ikke bli værende i områder hvor det kan være mangelfull tilgang på oksygen. Bruk vanlig forynningsventilasjon og/eller spesialventilasjon f.eks. punktavsug for å kontrollere at luftbåren eksponering holdes under tiltaksverdier og grenseverdier og/eller kontroller tåke, damp eller spray. Hvis ventilasjonen ikke er tilfredsstillende, bruk egnet åndedrettsvern.

8.2.2. Personlig verneutstyr

Vern av øyne/ansikt

For å unngå kontakt med øyne / ansikt, velg og bruk øye/ansiktsbeskyttelse basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Følgende verneutstyr bør benyttes alene eller i kombinasjon etter behov for å forhindre kontakt med øynene /ansikt:

Hel ansiktsskjerm

Vernebriller med ventiler

Gjeldende normer/ standarder

Bruk vernebriller/ ansiktsskjerm i henhold til EN 166

Hud- og håndvern

For å unngå hudkontakt, velg og bruk hansker og/eller verneklær basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Valget bør være basert på bruksfaktorer slik som eksponeringsnivåer, konsentrasjon av stoff eller stoffblanding, hyppighet, varighet, fysiske utfordringer slik som ekstreme temperaturer eller andre forhold. Konferer med din leverandør av hansker og/eller verneklær for valg av egnede materialer.

Hansker av følgende materiale(r) anbefales:

Stoff	Tykkelse (mm)	Gjennomtrengningstid
Neopren	>.3	> 8 timer
Nitrilgummi	>.3	> 8 timer

Informasjon gitt om hansker er basert på kjemikaliet som styrer dermal toksisitet, og på de gjeldende forhold ved testing. Gjennomtrengningstiden kan endres når hansken brukes under forhold som gir økt slitasje på hansken.

Gjeldende normer/ standarder

Bruk vernehansker testet i henhold til EN 374

Åndedrettsvern

Velg og bruk åndedrettsvern basert på en eksponeringsvurdering . Basert på konsentrasjonen av luftforurensninger i arbeidsatmosfæren velges en av følgende type(r) godkjent åndedrettsvern:

Halv- eller helmaske med filter mot organiske damper. Europeiske standarder (CEN): EN405:2001 eller EN140/EN141 eller EN136/EN141.

Halv- eller helmaske med trykklufttilførsel. Europeiske standarder (CEN): EN14593-1:2005/ EN14593-2:2005.

For veiledning om valg av egnet åndedrettsvern, vennligst se www.3m.no/vern, eller kontakt verneavdelingen ved 3M Norge AS tlf.: 06384.

Gjeldende normer/ standarder

Bruk åndedrettsvern i henhold til EN 140 eller EN 136

Bruk åndedrettsvern i henhold til EN 140 eller EN 136: filter type A

8.2.3. Eksponeringskontroll miljø

Se vedlegg

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Fysisk tilstand	Væske
Spesifikk fysisk form:	Sprayboks
Utseende/Lukt	Søt lukt, klar
Deteksjonsgrense lukt	Ingen informasjon tilgjengelig
pH	Ikke aktuelt
Kokepunkt/kokeområde	< 20 °C

Smeltepunkt	<i>Ikke aktuelt</i>
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
Eksplosjonsegenskaper:	Ikke klassifisert
Oksidasjonsegenskaper:	Ikke klassifisert
Flammepunkt	-46 °C [<i>Testmetode: Closed Cup</i>]
Selvantennelsestemperatur	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Nedre eksplosjonsgrense (LEL)	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Øvre eksplosjonsgrense (UEL)	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Damptrykk	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Relativ tetthet	[<i>Std. ref.: Vann = 1</i>] <i>Ikke aktuelt</i>
Vannløselighet	Lite (mindre enn 10%)
Løselighet ikke-vann	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Fordamping:	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Damptetthet	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Nedbrytningstemperatur	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Viskositet	<i>Ikke aktuelt</i>
Tetthet	0,77 g/ml

9.2. Andre opplysninger

EU Flyktige organiske forbindelser (VOC)	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Molekylvekt	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Andel flyktige	96 %

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet**

Produktet kan være reaktivt med visse forbindelser under visse forhold, se informasjon gitt under andre overskrifter i dette avsnittet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Farlig polymerisasjon vil ikke forekomme.

10.4. Forhold som skal unngås

Varme

Gnister og/eller flammer

10.5. Uforenlige materiale

Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter**Stoff**

Ingen kjente.

Betingelse

Se avsnitt 5.2 for farlige nedbrytningsprodukter under forbrenning.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Dersom en særskilt klassifisering av en bestanddel er fastsatt av utøvende myndighet, samsvarer muligens ikke informasjonen under med kjemikaliets klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3. I tillegg er utsagn og data

presentert i avsnitt 11 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra 3Ms vurderinger.

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Tegn og symptomer på eksponering

Basert på testdata og/eller informasjon om bestanddeler, kan dette produktet gi følgende helseeffekter:

Innånding:

Kan være farlig ved innånding. Luftveisirritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte hoste, nysing, rennende nese, hodepine, heshet, og smerter i nese og svelg. Kan gi øvrige helseeffekter (se under).

Hudkontakt:

Mild hudirritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte lokal rødhet, hevelse, kløe og tørrhet.

Øyekontakt:

Kontakt med øynene under bruk av produktet forventes ikke å gi irritasjon av betydning.

Svelging:

Kan være farlig ved svelging. Mage/tarm irritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte smerter i buken, magesyke, kvalme, oppkast og diarè.

Øvrige helseeffekter:

Enkelteksponering kan føre til effekter på målorganer:

En enkelt eksponering over grenseverdier, kan forårsake:

Effekter på hjertet: Tegn / symptomer kan innbefatte uregelmessig hjerterytme (arytmi), besvimelse, brystsmerter, og kan være dødelig.

Toksikologiske data

Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Akutt giftighet

Navn	Eksponeringsvei	Art	Verdi
Produkt	Innånding - damp(4 timer)		Ingen data tilgjengelig; beregnet ATE20 - 50 mg/l
Produkt	Svelging		Ingen data tilgjengelig; beregnet ATE2 000 - 5 000 mg/kg
d-Limonen	Innånding - damp (4 timer)	Mus	LC50 > 3,14 mg/l
d-Limonen	Dermal	Kanin	LD50 > 5 000 mg/kg
d-Limonen	Svelging	Rotte	LD50 4 400 mg/kg
Propan	Innånding-gass (4 timer)	Rotte	LC50 > 200 000 ppm
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Dermal	Ikke tilgjengelig	LD50 > 5 000 mg/kg
Glykoleter	Dermal	Kanin	LD50 > 19 340 mg/kg
Glykoleter	Innånding - støv/tåke	Rotte	LC50 anslått til å være 5 - 12,5 mg/l
Glykoleter	Svelging	Rotte	LD50 3 300 mg/kg
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Innånding - støv/tåke (4 timer)	Rotte	LC50 > 5,1 mg/l

3M IC Cleaner Spray 50098 - Sitrusrens

Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Svelging	Rotte	LD50 20 000 mg/kg
-----------------------------------	----------	-------	-------------------

ATE = estimert akutt giftighet (acute toxicity estimate)

Etsende eller irriterende for huden

Navn	Art	Verdi
d-Limonen	Kanin	Svakt irriterende
Propan	Kanin	Minimalt irriterende
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon

Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon

Navn	Art	Verdi
d-Limonen	Kanin	Svakt irriterende
Propan	Kanin	Svakt irriterende
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon

Sensibiliserende ved hudkontakt

Navn	Art	Verdi
Produkt	Marsvin	Ikke klassifisert
d-Limonen	Mus	Sensibiliserende
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Marsvin	Ikke klassifisert

Sensibiliserende ved innånding

For bestanddelen(e) er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Kjønnsцелеmutagenitet

Navn	Ekspone ringsvei	Verdi
d-Limonen	In vitro	Ikke mutagent
d-Limonen	In vivo	Ikke mutagent
Propan	In vitro	Ikke mutagent
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	In vitro	Ikke mutagent

Kreftfremkallende egenskaper

Navn	Ekspone ringsvei	Art	Verdi
d-Limonen	Svelging	Rotte	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Svelging	Rotte	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering

Reproduksjonstoksisitet**Effekter på reproduksjon og/eller utvikling**

Navn	Ekspone ringsvei	Verdi	Art	Testresultat	Ekspone ringsstid
d-Limonen	Svelging	Ikke klassifisert for kvinnelig reproduksjon	Rotte	NOAEL 750 mg/kg/day	før og under svangerskap
d-Limonen	Svelging	Ikke klassifisert for utvikling	Flere dyrearter	NOAEL 591 mg/kg/day	ved organogenese
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Svelging	Ikke klassifisert for kvinnelig reproduksjon	Rotte	NOAEL 6 666 mg/kg/day	3 generasjon
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Svelging	Ikke klassifisert for mannlig reproduksjon	Rotte	NOAEL 6 666 mg/kg/day	3 generasjon
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Svelging	Ikke klassifisert for utvikling	Rotte	NOAEL 5 000 mg/kg/day	ved organogenese

Målorgan(er)**Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering**

Navn	Ekspone- ringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Ekspone- rings- tid
d-Limonen	Svelging	nervesystem	Ikke klassifisert		NOAEL Ikke tilgjengelig	
Propan	Innånding	effekter på hjertet	Forårsaker organskader	Menneske	NOAEL Ikke tilgjengelig	
Propan	Innånding	påvirker sentralnervesystem	Kan forårsake døsigheit eller svimmelhet	Menneske	NOAEL Ikke tilgjengelig	
Propan	Innånding	irritasjon av luftveiene	Ikke klassifisert	Menneske	NOAEL Ikke tilgjengelig	

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering

Navn	Ekspone- ringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Ekspone- rings- stid
d-Limonen	Svelging	nyre og/eller blære	Ikke klassifisert	Rotte	LOAEL 75 mg/kg/day	103 uker
d-Limonen	Svelging	lever	Ikke klassifisert	Mus	NOAEL 1 000 mg/kg/day	103 uker
d-Limonen	Svelging	hjerte hormonsystem bein, tenner, negler og/eller hår hematopoietisk system immunsystem muskler nervesystem luftveiene	Ikke klassifisert	Rotte	NOAEL 600 mg/kg/day	103 uker
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Svelging	hjerte hormonsystem mage-tarmkanalen bein, tenner, negler og/eller hår hematopoietisk system lever immunsystem nervesystem nyre og/eller blære luftveiene	Ikke klassifisert	Rotte	NOAEL 4 132 mg/kg/day	90 dager

Aspirasjonsfare

Navn	Verdi
d-Limonen	Aspirasjonsfare

Bruk kontaktinformasjonen på første side av dette sikkerhetsdatabladet for ytterligere toksikologisk informasjon om produktet og/eller bestanddelene.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Dersom en særskilt klassifisering av en bestanddel er fastsatt av utøvende myndighet, samsvarer muligens ikke informasjonen under med kjemikaliets klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3. I tillegg er utsagn og data presentert i avsnitt 12 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra 3Ms vurderinger.

12.1. Giftighet

Ingen testdata tilgjengelig for produkt

3M IC Cleaner Spray 50098 - Sitrusrens

Stoff	CAS #	Organisme	Type	Eksposering	Test sluttspunkt	Testresultat
d-Limonen	5989-27-5	Fathead Minnow	Eksperiment	96 timer	LC50	0,702 mg/l
d-Limonen	5989-27-5	Grønnalge	Eksperiment	72 timer	EC50	0,32 mg/l
d-Limonen	5989-27-5	Daphnia	Eksperiment	48 timer	EC50	0,307 mg/l
d-Limonen	5989-27-5	Grønnalge	Eksperiment	72 timer	EC10	0,174 mg/l
d-Limonen	5989-27-5	Daphnia	Eksperiment	21 dager	NOEC	0,08 mg/l
Propan	74-98-6		Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering			
Glykoleter	Trade Secret	Fathead Minnow	Eksperiment	96 timer	LC50	11 619 mg/l
Glykoleter	Trade Secret	Daphnia	Eksperiment	48 timer	EC50	>10 000 mg/l
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Trade Secret	Hoppekreps	Estimert	48 timer	Dødelig nivå 50 %	>10 000 mg/l
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Trade Secret	Grønnalge	Estimert	72 timer	Effektivt nivå 50%	58,84 mg/l
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Trade Secret	Sebrafisk	Estimert	96 timer	LC50	>100 mg/l
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Trade Secret	Grønnalge	Estimert	72 timer	EC10	19,05 mg/l
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Trade Secret	Daphnia	Estimert	21 dager	Ikke obs effekt nivå	10 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Stoff	CAS-nr	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
d-Limonen	5989-27-5	Eksperiment Biodegradering	14 dager	Biologisk oksygenforbruk	98 % BOD/ThBOD	OECD 301C - MITI (I)
Propan	74-98-6	Eksperiment Fotolyse		Fotolytisk halveringstid (i luft)	27.5 dager (t 1/2)	Andre metoder
Glykoleter	Trade Secret	Eksperiment Biodegradering	28 dager	Biologisk oksygenforbruk	60 % BOD/ThBOD	OECD 301F - Manometric Respiro
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Trade Secret	Eksperiment Biodegradering	28 dager	Karbondioksid- utvikling	61 vekt%	Andre metoder

12.3. Bioakkumuleringsevne

Stoff	Cas No.	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
d-Limonen	5989-27-5	Estimert Biokonsentrasjon		Bioakkumulasjonsf aktor	2100	Est: Bioakkumuleringsfaktor
Propan	74-98-6	Eksperiment Biokonsentrasjon		log Pow	2.36	Andre metoder
Glykoleter	Trade Secret	Eksperiment Biokonsentrasjon		log Pow	1.2	Andre metoder
Ikke-ionisk overflateaktivt stoff	Trade Secret	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A

12.4. Mobilitet i jord

Kontakt 3M for mer informasjon

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette materialet inneholder ikke stoffer som vurderes å være PBT eller vPvB.

12.6. Andre skadelige virkninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Innhold/holder avhendes i henhold til gjeldende lokale/regionale/nasjonale/internasjonale regelverk.

Brennes i et godkjent forbrenningsanlegg. Anlegget må kunne behandle spraybokser. Alternativ for fjerning av avfall: Lever avfall til et godkjent avfallssanlegg. Tomme beholdere/ fat som brukes til transport og håndtering av farlige kjemikalier (kjemiske stoffer/ blandinger/ preparater klassifisert som farlig i henhold til gjeldende forskrifter) skal vurderes, lagres, behandles og avhendes som farlig avfall med mindre annet er beskrevet i gjeldende avfallsforskrift. Rådfør med respektive myndigheter for å bestemme tilgjengelige behandlings- og disponeringsfasiliteter.

Anbefalte avfallsgrupper baseres på hvordan produktet anvendes. Ettersom dette er utenfor 3Ms kontroll, anbefales ingen avfallskode(r) for produkter etter bruk. Vennligst referer til avfallsforskriften (FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall) for å tildele riktig avfallsgruppe til ditt avfall. Sørg for at nasjonale og/eller regionale reguleringer overholdes, og bruk alltid offentlig godkjent innsamler, mottaks- eller behandlingsanlegg for farlig avfall ved avhending.

EAL-kode (som solgt produkt):

070704* Andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
160504* Gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer

EAL-kode (produktemballasje etter bruk)

150104 emballasje av metall

Avfallsstoffnummer

7055 Sprayboks

AVSNITT 14: Transportopplysninger

YP-2080-6098-5, YP-2080-6103-3

ADR/RID UN1950, AEROSOLBEHOLDERE, unntatt mengde, 2.1, (E), ADR-klasse 5F.

IMDG-kode: UN1950, AEROSOLS, 2.1, IMDG-Code segregation code: NONE, LIMITED QUANTITY, EMS: FD,SU.

ICAO/IATA UN1950, AEROSOLS, FLAMMABLE, 2.1.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Kreftfremkallende egenskaper

Bestanddel

d-Limonen

CAS-nr

5989-27-5

Klassifisering

Gr. 3: Ikke klassifiserbart

Regelverk

IARC - International Agency for Research on Cancer

Global inventory status

Kontakt 3M for ytterligere informasjon.

Deklarasjonsnummer, Produktregisteret:

PRN: 304309

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

En vurdering av kjemikaliesikkerhet har ikke blitt utført for denne stoffblandingen. En vurdering av kjemikaliesikkerhet for innholdsstoffene kan ha blitt utført av registrant i overensstemmelse med kravene i forordning 1907/2006 og dens endringer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger**Liste over relevante H-setninger**

H220	Ekstremt brannfarlig gass.
H222	Ekstremt brannfarlig aerosol.
H226	Brannfarlig væske og damp.
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H410	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Informasjon om endringer:

Avsnitt 1: 3M Id-nummer - informasjon ble endret.
 Avsnitt 1: SAP id-nummer - informasjon ble endret.
 CLP utsagn - informasjon ble endret.
 Etikett: CLP prosent ukjent - informasjon ble slettet.
 Etikett: CLP sikkerhetssetninger- Generelle - informasjon ble slettet.
 Etikett: CLP sikkerhetssetninger- Forebyggende - informasjon ble endret.
 Avsnitt 3: Tabell - informasjon ble endret.
 Avsnitt 5: Informasjon - informasjon ble endret.
 Avsnitt 6: Informasjon - informasjon ble endret.
 Avsnitt 7: Informasjon - informasjon ble endret.
 Avsnitt 8: Informasjon - informasjon ble endret.
 Avsnitt 8: Hanskedata verdi - informasjon ble tilføyd.
 Avsnitt 8: Hanskedata verdi - informasjon ble endret.
 Avsnitt 11: Tabell akutt giftighet - informasjon ble endret.
 Avsnitt 11: Tabell for kreftfremkallende egenskaper - informasjon ble endret.
 Avsnitt 11: Tabell for kjønncellemutagenitet - informasjon ble endret.
 Avsnitt 11: Tabell for reproduksjonstoksisitet - informasjon ble endret.
 Avsnitt 11: Tabell for alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon - informasjon ble endret.
 Avsnitt 11: Tabell for etsende eller irriterende for huden - informasjon ble endret.
 Avsnitt 11: Tabell for sensibilisering ved hudkontakt - informasjon ble endret.
 Avsnitt 11: Tabell for spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering - informasjon ble endret.
 Avsnitt 13: Informasjon - informasjon ble endret.

Vedlegg

1. Tittel	
Stoffidentifikasjon	d-Limonen; EC-nr 227-813-5; CAS-nr 5989-27-5;
Navn på eksponeringsscenario	Industriell bruk av rengjøringsmidler
Livssyklustrinn	Bruk på industriområder
Medvirkende aktiviteter	PROC 07 -Industriell sprøyting PROC 10 -Påføring med rull eller pensel PROC 13 -Behandling av produkter med dypping og helling

	ERC 04 -Industriell bruk av tekniske hjelpestoffer i prosesser og produkter som ikke blir en del av produktene
Prosesser, oppgaver og aktiviteter dekket	Påføring av produkt med en rulle eller kost. Bruk av produktet. Sprøyting av stoffer/blandinger.
2. Driftsvilkår og risikohåndteringstiltak	
Driftsvilkår	Fysisk tilstand: Væske Generelle driftsvilkår: Varighet av bruk: 8 timer/dag; Innendørs med punktavsug og god generell ventilasjon;
Risikohåndteringstiltak	Ved driftsvilkår gitt over gjelder følgende risikohåndteringstiltak: Generelle risikohåndteringstiltak: Helse: Sørg for en god standard av generell ventilasjon (ikke mindre enn 3-5 luftutskiftninger per time); Bruk kjemisk resistente hansker (testet iht EN374) i kombinasjon med "grunnleggende" opplæring av ansatte. Se avsnitt 8 i sikkerhetsdatabladet for informasjon om spesifikt hanskemateriale.; Miljø: Ingen nødvendig;
Avfallsbehandlingsmetoder	Ingen bruks-spesifikke avfallsbehandlingsmetoder behøves for dette produktet. Se avsnitt 13 i sikkerhetsdatabladet for informasjon om avhending.
3. Forventet eksponering	
Forventet eksponering	Eksponering til mennesker og miljø er ikke forventet å overstige DNEL og PNEC når identifiserte risikohåndteringstiltak følges.

1. Tittel	
Stoffidentifikasjon	d-Limonen; EC-nr 227-813-5; CAS-nr 5989-27-5;
Navn på eksponeringsscenario	Profesjonell bruk av rengjøringsmidler
Livssyklustrinn	Utbredt bruk av profesjonelt personale
Medvirkende aktiviteter	PROC 10 -Påføring med rull eller pensel PROC 11 -Ikke-industriell sprøyting PROC 13 -Behandling av produkter med dypping og helling ERC 08a -Innendørs bruk av tekniske hjelpestoffer i åpne systemer med omfattende og utbredt bruk
Prosesser, oppgaver og aktiviteter dekket	Påføring av produkt med en rulle eller kost. Bruk av produktet. Sprøyting av stoffer/blandinger.
2. Driftsvilkår og risikohåndteringstiltak	
Driftsvilkår	Fysisk tilstand: Væske Generelle driftsvilkår: Varighet av bruk: <= 1 time(r); Innendørs bruk; Oppgave: PROC13; Varighet av bruk: 8 timer/dag;
Risikohåndteringstiltak	Ved driftsvilkår gitt over gjelder følgende risikohåndteringstiltak: Generelle risikohåndteringstiltak: Helse: Sørg for en god standard av generell ventilasjon (ikke mindre enn 3-5 luftutskiftninger per time); Bruk kjemisk resistente hansker (testet iht EN374) i kombinasjon med "grunnleggende" opplæring av ansatte. Se avsnitt 8 i sikkerhetsdatabladet for informasjon om spesifikt hanskemateriale.; Miljø: Ingen nødvendig;

Avfallsbehandlingsmetoder	Ingen bruks-spesifikke avfallsbehandlingsmetoder behøves for dette produktet. Se avsnitt 13 i sikkerhetsdatabladet for informasjon om avhending.
3. Forventet eksponering	
Forventet eksponering	Eksponering til mennesker og miljø er ikke forventet å overstige DNEL og PNEC når identifiserte risikohåndteringstiltak følges.

Enhver befatning med dette produktet er forbundet med risiko slik det er beskrevet i dette sikkerhetsdatabladet og på våre nettsider med eventuelle henvisninger/linker (heretter samlet benevnt som "tilhørende informasjon"). Brukeren plikter å sette seg inn i den tilhørende informasjonen som er gitt om produktet, herunder om forholdsregler og om risiko ved befatning, bruk, håndtering, lagring m.v. Den tilhørende informasjonen er utarbeidet på grunnlag av kjente opplysninger om produktet og dets innhold på omsetningstidspunktet, samt vår oppfatning om bruk og håndtering av produktet under normale forhold. Vi skal ikke holdes ansvarlig for a) enhver befatning med og bruk av produktet som ikke er i samsvar med anbefalinger gitt i den tilhørende informasjonen, b) for enhver skade som kan relateres til eller som skyldes risiko/omstendigheter som er beskrevet i den tilhørende informasjonen, og c) for enhver skade som skyldes at produktet er brukt til annet formål enn som et sluttprodukt, herunder at produktet er brukt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser.

Se www.3m.no for 3M Norge AS sine sikkerhetsdatablader.